SZIVÁRVÁNY KISKÖNYVTÁR

ÁRA 1·20 Ft

ARANYCSILLAG

Irta: HÁMOS GYÖRGY

Rajz: ENDRŐDI ISTVÁN

Szegény, szomorú falu volt Újfalu a felszabadulás előtt. Ha leszállt az este, mély sötétbe borult, mert nem volt villanya. Annál fényesebben világított a falu felett, a dombtetőn az uraság kastélya. Oda már eljutott a villanyfény... A kis Kerekes Pista cseléd volt az uraságnál, Kovács Juli pedig egész nap az uraság teheneit őrizte. S este, a házuk előtt a lócán üldögélve arról ábrándoztak, milyen csodálatos lehet olyan nagy fényességben élni.

IFJÚSÁGI KÖNYVKIADÓ

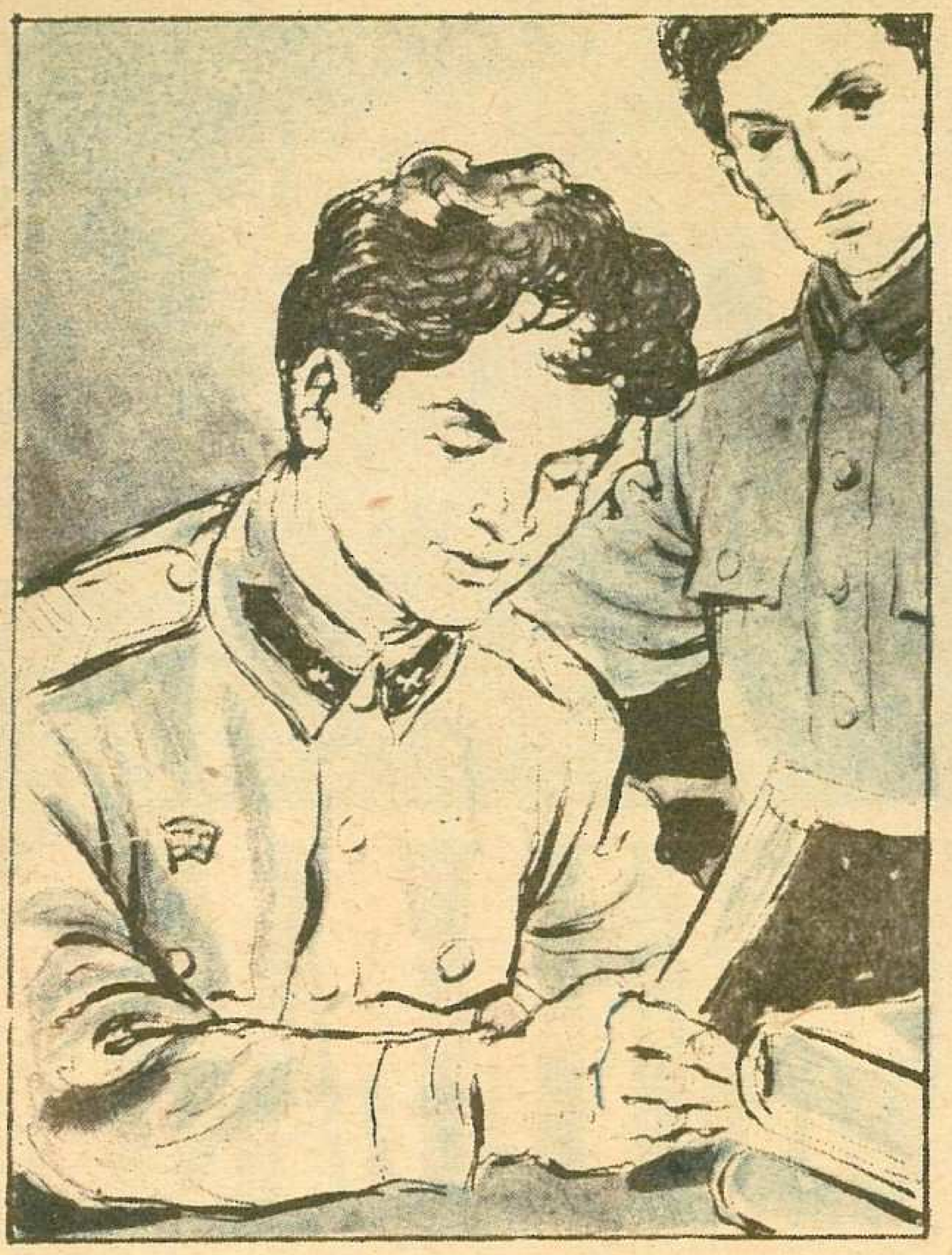

Tizenöt év telt el azóta, s Kerekes Pista ma Újfalu közelében egy műszaki tiszti iskolán tanul. Nemsokára honvédtiszt lesz belőle, aranycsillag ragyog majd a vállán.

Kovács Juli sem maradt tehénpásztor a mi világunkban. Mindig szerette a betűt, a könyveket, tanítónő lett belőle. Az újfalusi iskolában tanítja a kicsinyeket.

De Újfaluban is nagy változás készül. Építik már a villanyvezetéket. Kovács Juli és a nagyobb gyerekek ki-kijárnak a határba, nézik a csodálatos munkát.

Egy kora tavaszi napon nekivadult a folyó, árvízzel fenyegeti a falut. Nincs most tanítás: kicsinyek, nagyok serényen építik a gátakat, a villanyt védik, a falut védik.

Csak a kupec Deák Rókus és Kálmán fia nem akarják a villanyt. Az éjszakai kupeckedésnek, a titokban levágott állatok kicsempészésének jobban kedvez a sötétség.

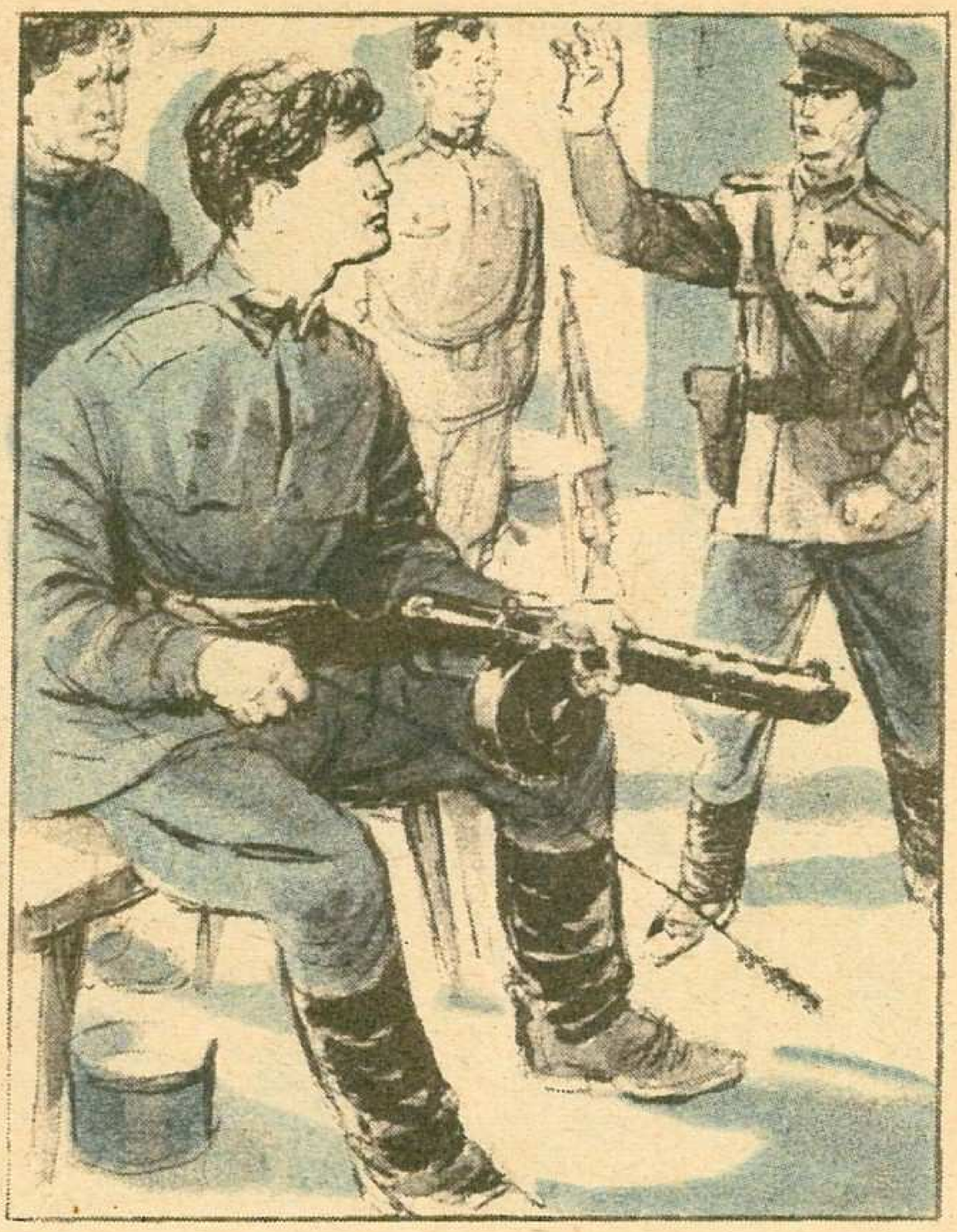

A tiszti iskola növendékei épp fegyverüket tisztogatják, mikor belép a parancsnokuk: „Elvtársak! Újfalut árvíz fenyegeti, egy szakasz azonnal a falu segítségére siet!"

Kerekes István a parancsnok elé pattan: „Őrnagy elvtárs! Én o születtem, ott élnek a szüleim is, mátkám is. Kérek engedélyt, hogy szülőfalum segítsegére siethessek."

S a tiszti iskola borbélya, a vékonyka, mindig mosolygós kis Hoska Lajos is azt kéri: hadd mehessen ő is a honvédekkel.

Három hatalmas teherautón, ásókkal, csákányokkal és robbanóanyaggal felszerelve indultak a honvédek Újfalu felé.

Kovács Juli, Terkávul, a traktoroslánnyal a kastélyba siet. Ide akarják felhozni a gyerekeket, ha az árvíz áttörné a gátat. Éppen hozzáfognak a takarításhoz...

...mikor betoppan Deák Rókus és a fia. Violánál, a régi uraság ittragadt nénjénél voltak látogatóban. Rátámadnak a lányokra: „Semmi keresnivalótok a kastélyban!"

Ebben a pillanatban felpattan a lovagterem ajtaja: megérkeztek a tisztiiskolások. A kastélyban keresnek szállást. A két kupec úgy elpárolog a láttukra, mint a kámfor.

Juli és Pista boldogan ölelik át egymást. „De jó, hogy eljöttetek" sóhajtja megkönnyebbülten Kovács Juli „a ti segítségetekkel meg fogjuk menteni a falut!"

Mindnyájan nekilátnak, hogy kitakarítsák a gyerekek számára a kormos, pókhálós fegyvertermet. A kis Hoska borbély is nagybuzgón segít a takarításban.

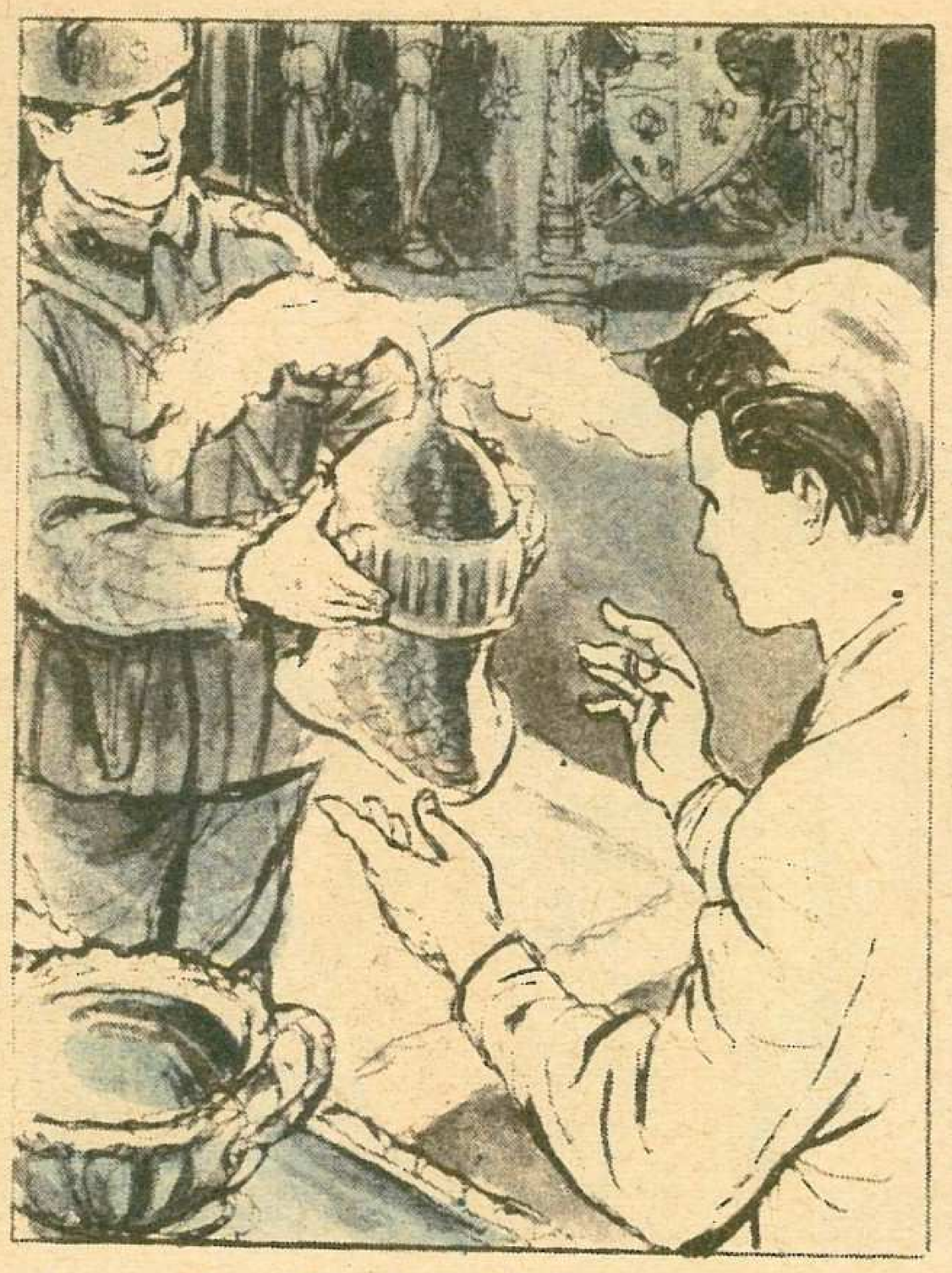

Az egyik tréfás honvéd leveszi a sarokban álló páncélos vitéz sisakját és a borbély kezébe nyomja: „Próbáld fel, Hoska vitéz, mindjárt harciasabb képed lesz!"

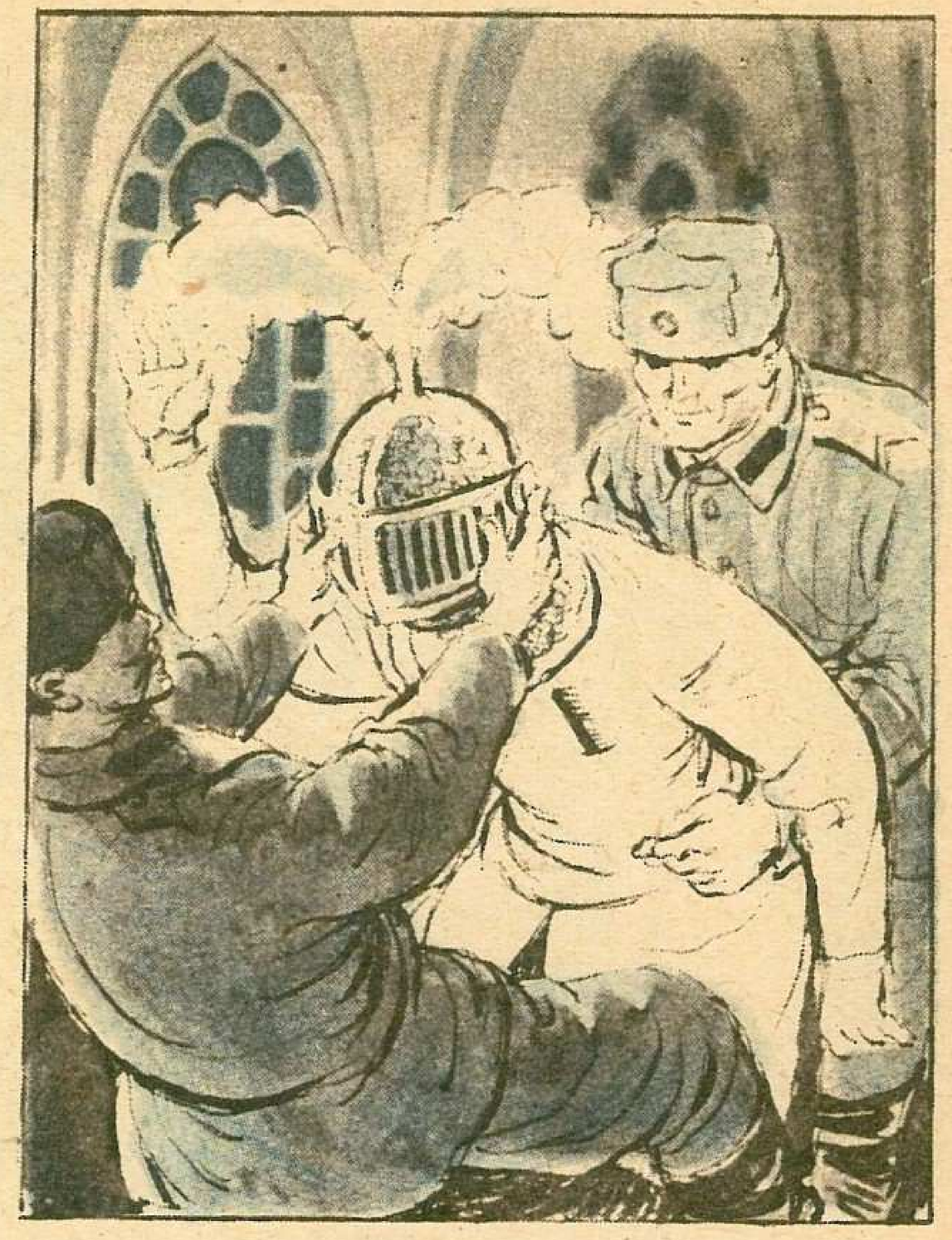

Amilyen könnyen felcsúszott a sisak Lajos fejére, olyan nehezen jön le. Hiába húzzák a honvédek kétfelől: meg se moccan. Valahogy segíteni kell a fiún.

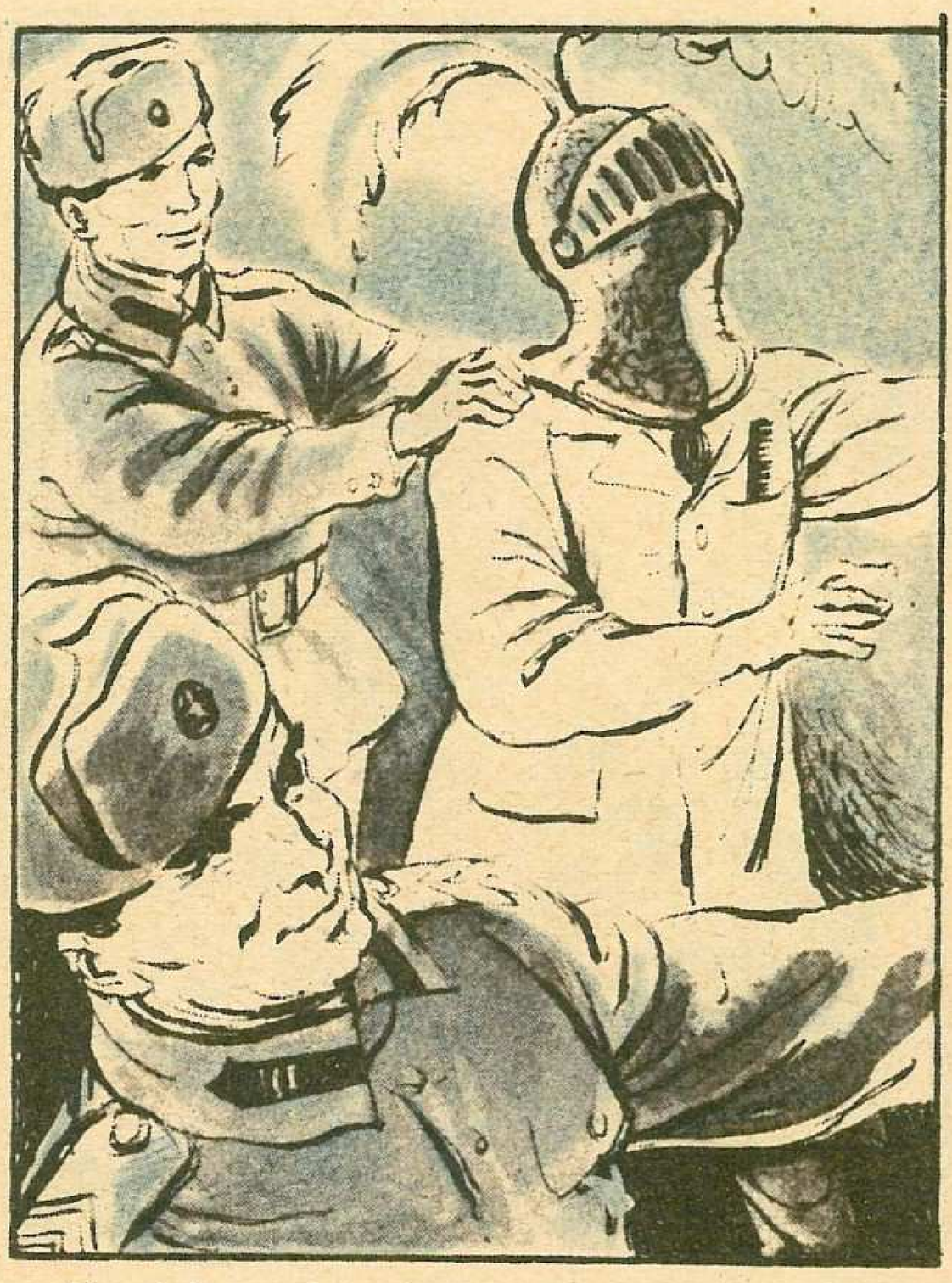

„Menj le a konyhába" tanácsolja Kerekes István a kis borbélynak „a szakácsunk egy konzervnyitóval majd leveszi rólad!"

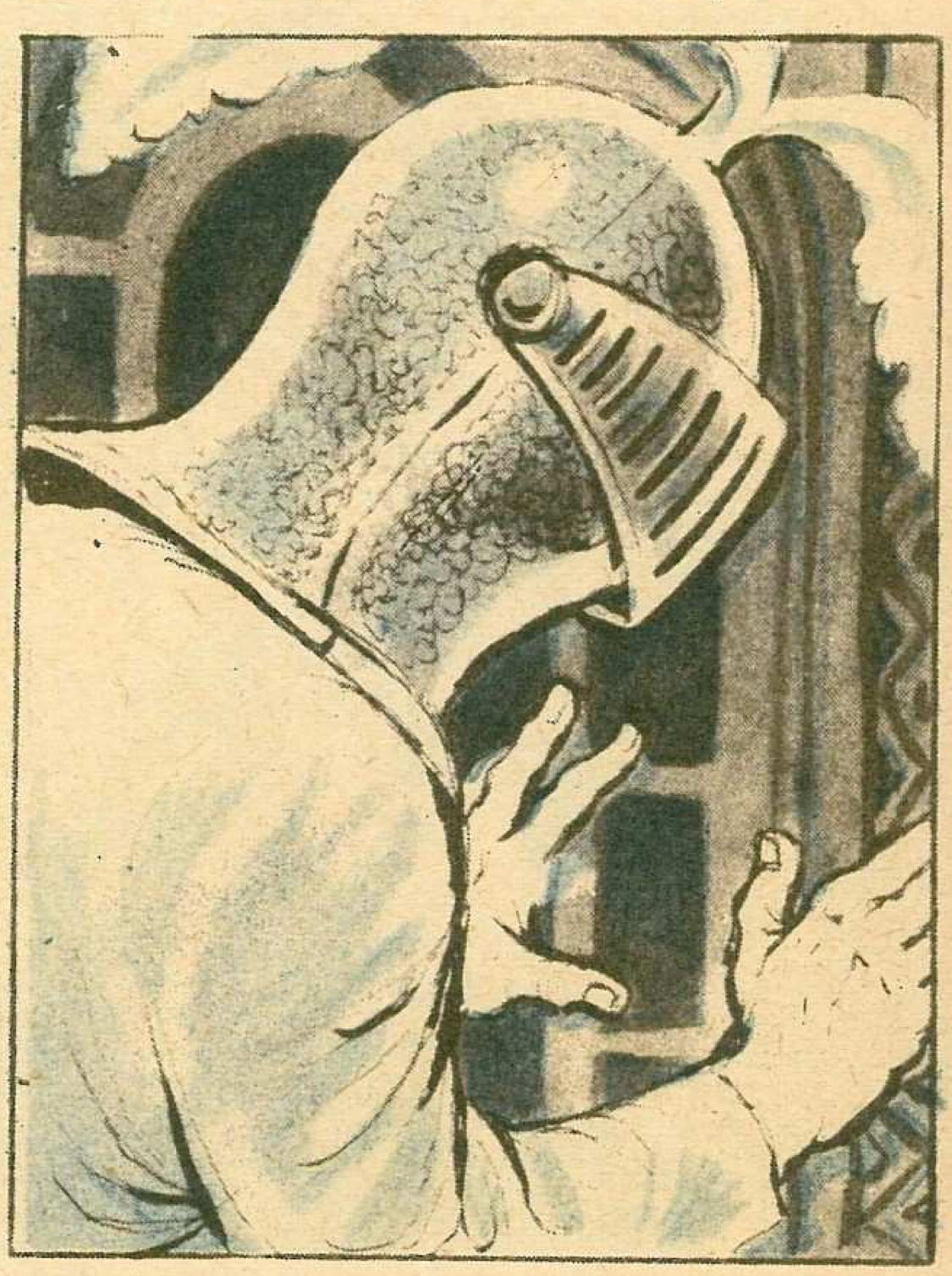

Lajos elindul a tekervényes folyosón, hogy megkeresse a konyhát. Elkeseredett képet vág — de ez nem látszik a sisaktól.

Közben a toronyszobában díszes társaság gyűlt egybe: Viola kisasszony és az intéző úr baráti köre. „Át kell vágni a gátat, mielőtt a katonák megerősítik...”

Deák Rókus és a fia vállalkoznak a feladatra. El is indulnak nyomban, hogy végrehajtsák tervüket és rázúdítsák a vizet a villanyoszlopokra s az egész falura.

A babonás Viola hisz a szellemekben. Azt tanácsolja: üljenek asztal köré, idézzék meg a vár szellemét és kérjék segítségét a gát átvágásához.

Tenyerüket az asztalra téve, néma csendben ülnek a szellemidézők. Csak Viola kisasszony kiált fel néha: „Ó, jelenj meg vár szelleme, jelenj meg Vaslovag!”

A kis borbély közben eltévedt a tekervényes folyosón. Megáll és fülel, majd elindul abba az irányba, ahonnan hangokat hall: Viola kisasszony hangját.

Nem csoda hát, ha éppen a toronyszobába nyit be... „Itt van a szellem, itt a Vaslovag!” sikoltozik Viola, és az öregasszonyok rémülten hányják magukra a keresztet.

Lajos nem értette: mért borulnak térdre előtte. De mikor Viola azt kérdezte tőle: „Ó, szellem, sikerül-e átvágni a gátat?” nyomban megértette, miről van szó...

...és dörgő hangon válaszolt: „A siker azon múlik, hogy hol s mikor akarjátok?" Viola mindent elárult, a kis Hoska pedig eltűnt, akár egy »valódi« kísértet...

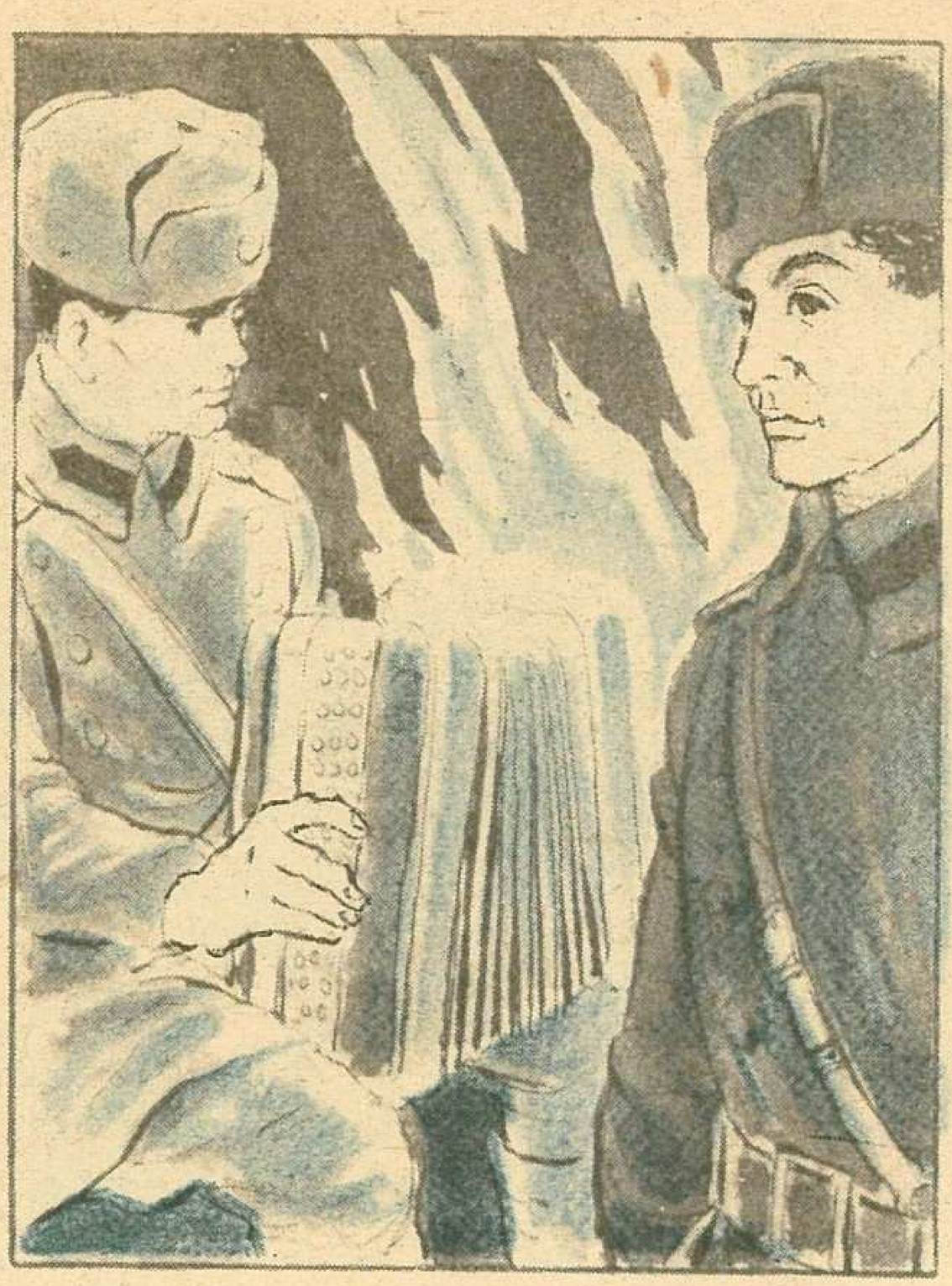

A honvédek estefelé a gát mentén hatalmas tábortüzeket gyújtottak, hogy nyomban felfedezzék, ha a víz valahol átszivárog. A pihenő katonák énekeltek.

A tábori telefonon rossz hírt jelentenek Kerekes Istvánnak: a folyókanyarban összetorlódott a jég, „jégdugó" támadt, a víz nem tud lefolyni. Nagy a veszedelem.

„Robbantani kell" rendelkezik az ezredes. „Három növendék egy rohamcsónakkal megközelíti és a levegőbe röpíti a jégtorlaszt. Ki vállalkozik önként a feladatra?"

Egyszerre lép előre az egész szakasz. Mindegyik vállalná a veszedelmet. De Kerekes István valamennyi társát megelőzi, hiszen neki a legdrágább szülőfaluja.

„Kerekes István növendék lesz a parancsnok" határoz az ezredes. „Vegyen maga mellé két elvtársat és hajtsák végre a parancsot."

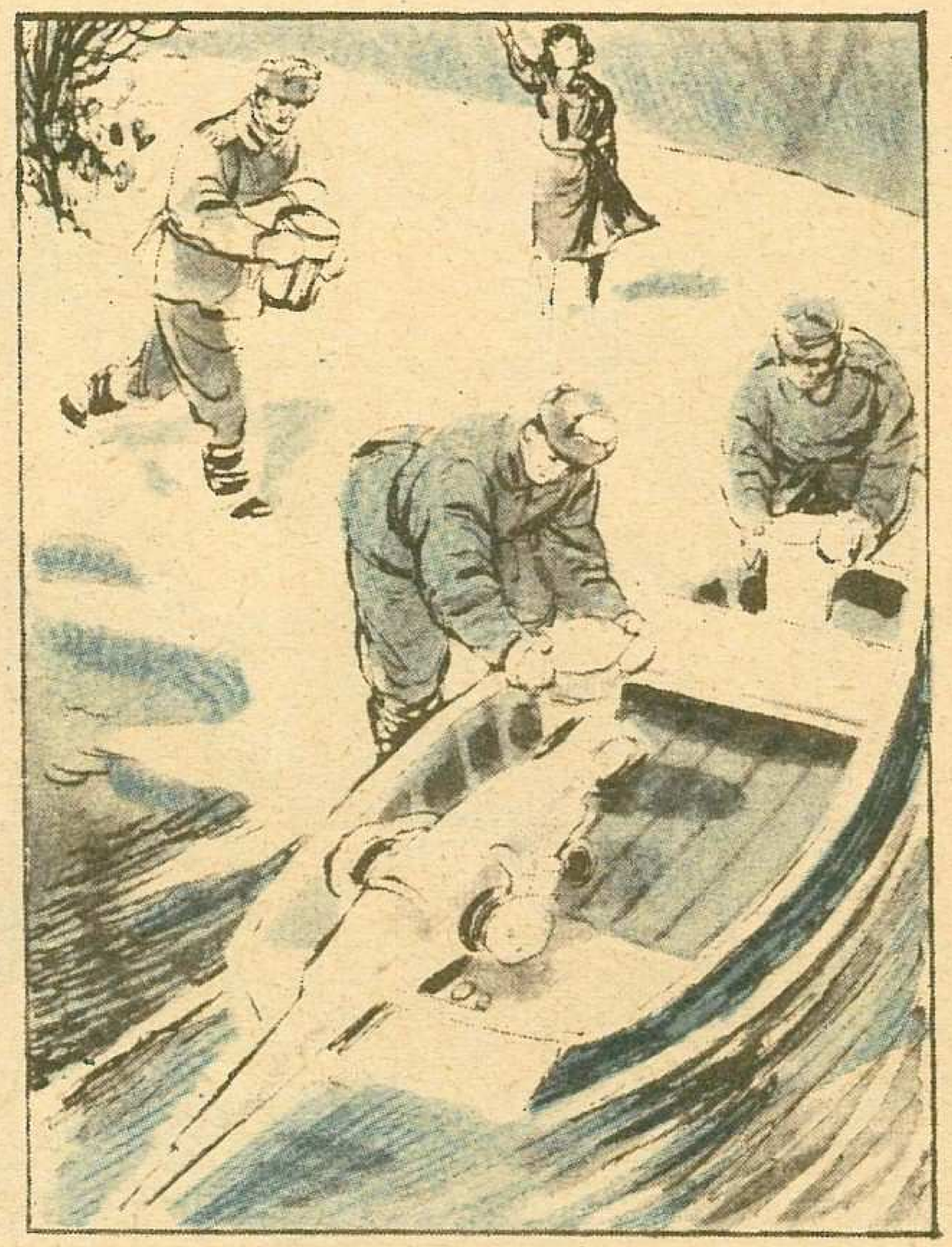

Már viszik a csónakhoz a robbanóanyagot, mikor Kovács Juli futva a partra érkezik és utánuk kiált: „Nagyon vigyázzatok Pista! És sok szerencsét!"

Rohanó jégtáblák közt tör célja felé a rohamcsónak. Pista a kormánynál áll és igyekszik elkerülni a vágtató, tornyosodó jégtáblákat, melyek könnyen összeroppanthatják a csónakot.

Szerencsésen elérik a folyó közepén összetorlódott „jégdugót" és csáklyával kapaszkodva, meg-megcsúszva felkúsznak a megmegingó, síkos jégszigetre...

..., hogy léket verjenek a robbantótöltet számára. Elhelyezik a lékben a robbanóanyagot. Pista meggyújtja a gyújtózsinór végét, azután — vissza a csónakba!

Csak most ne akadályozza jégtábla az útjukat! Ha nem jutnak elég messzire, a felrobbantott hatalmas jégtömeg rájuk zuhan. Most fülsiketítő robbanás:

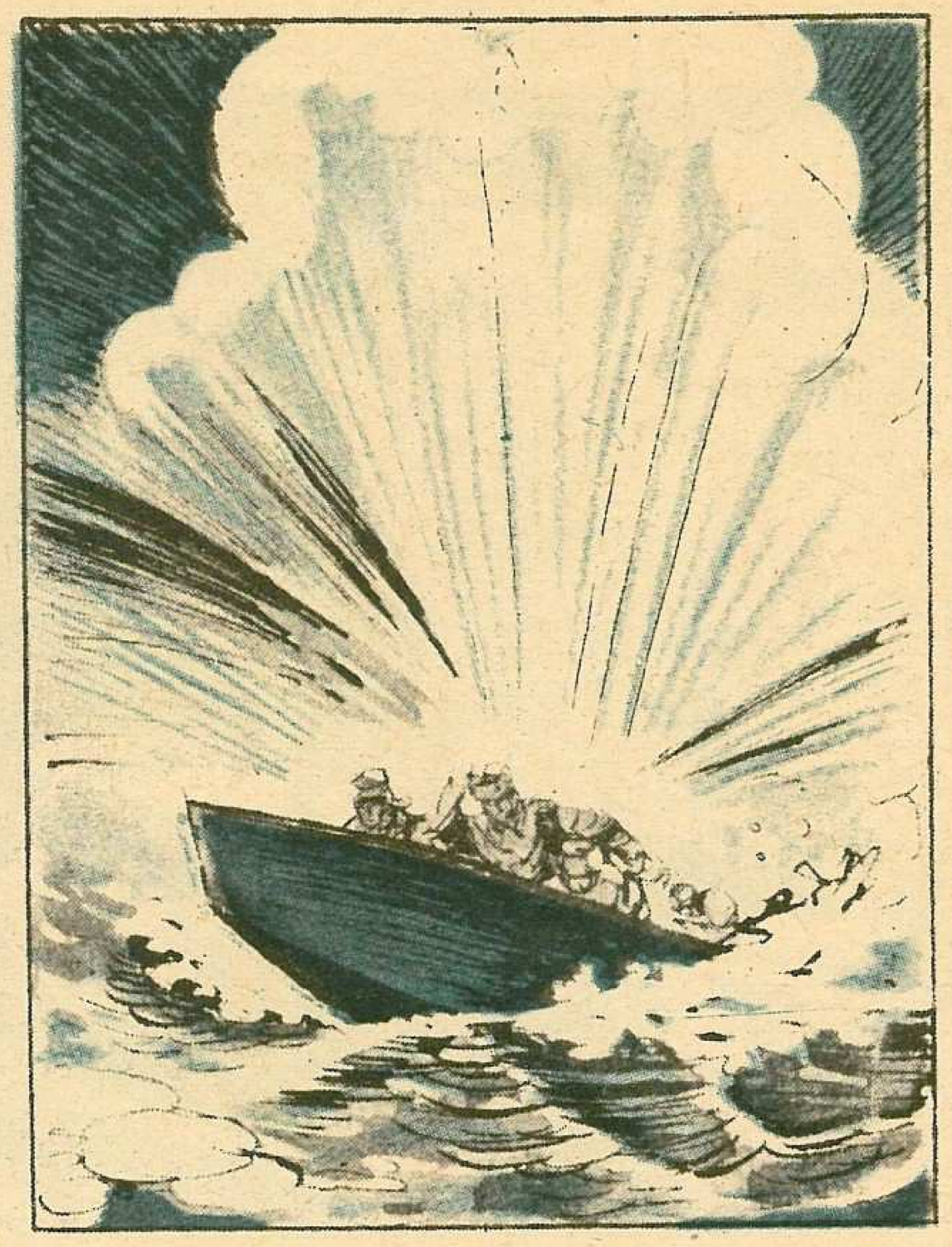

...a jégdugó a levegőbe repült! Mintha tűzhányó tört volna ki a folyóból! A csónak szinte eltűnik a várakozók szeme elől a visszazuhanó jégkristályok esőjében.

De a következő pillanatban a füstből és jégből ismét előbukkan a rohamcsónak. A parton izgatottan várakozó honvédek boldogan integetnek három hős bajtársuknak.

Mindhárman vizesek, de boldogan mosolyognak. Máris a parancsnokuk előtt állnak. Pista katonásan jelenti: „Ezredes elvtárs! A parancsot végrehajtottuk."

„Megdícsérem az elvtársakat, mert bátran és ügyesen hajtották végre feladatukat." Pista és társai egyszerre felelnek: „A dolgozó népet szolgálom!"

A „jégdugó" a levegőbe repült, de a veszedelem még nem múlt el. A két Deák, ahogy kitervelte, egy elhagyatott részen csákánnyal bontani kezdte a gátat.

De a kis borbély nyomukban volt. A kastélytól futott utánuk a nehéz páncélsisakkal a fején. „Megvagytok gazfickók!" kiáltott rájuk. „Adjátok meg magatokat!"

Az öregebbnek a rémülettől a csákány is kiesett a kezéből. De a fiatal elszántabb volt. Pisztolyt rántott és néhány lépésről rálőtt a borbélyra.

A golyó a taraján találta el a rozoga páncélsisakot. A sisak kettéválva esett le a földre. S ott állt a borbély borzasan, ~'padtan — de végre sisak nélkül.

Ez a látvány már a fiatalabb Deáknak is sok volt. Rémülten hajította el a pisztolyt, s apjával együtt kereket akart oldani.

De a borbély felkapta a fegyvert és a menekülőkre szegezte: „Állj, vagy lövök!" A két gonosztevő megadta magát.

Pistáék vidáman szárítkoztak a tábortűznél, mikor különös menet kanyarodott feléiük. Elöl ment feltartott kézzel a két kupec, utánuk pisztolyt szegezve a kis borbély.

A két gátrongálót megbilincselték, Lajosnak meg kezét rázzák, ölelgetik. Meleg katonaköpenyt is hoznak gyorsan, hogy meg ne fázzék.

„Vigyázz!" kiáltja harsányan Kerekes István „Tisztelegj!" . . . A kis Hoska legszívesebben sírva fakadna a meghatottságtól, de katonához nem illenek a könnyek.

Nagy az öröm a tábortűznél. Sikerült a robbantás. A honvédek összeölelkeznek a megmentett falu lakóival. Kerekes Pista persze először is Kovács Julival.

A víz néhány nap alatt eltakarodott a határból. A villanyoszlopok ismét szabadon állnak. Megindul a munka is, felkerül a vezeték az oszlopokra.

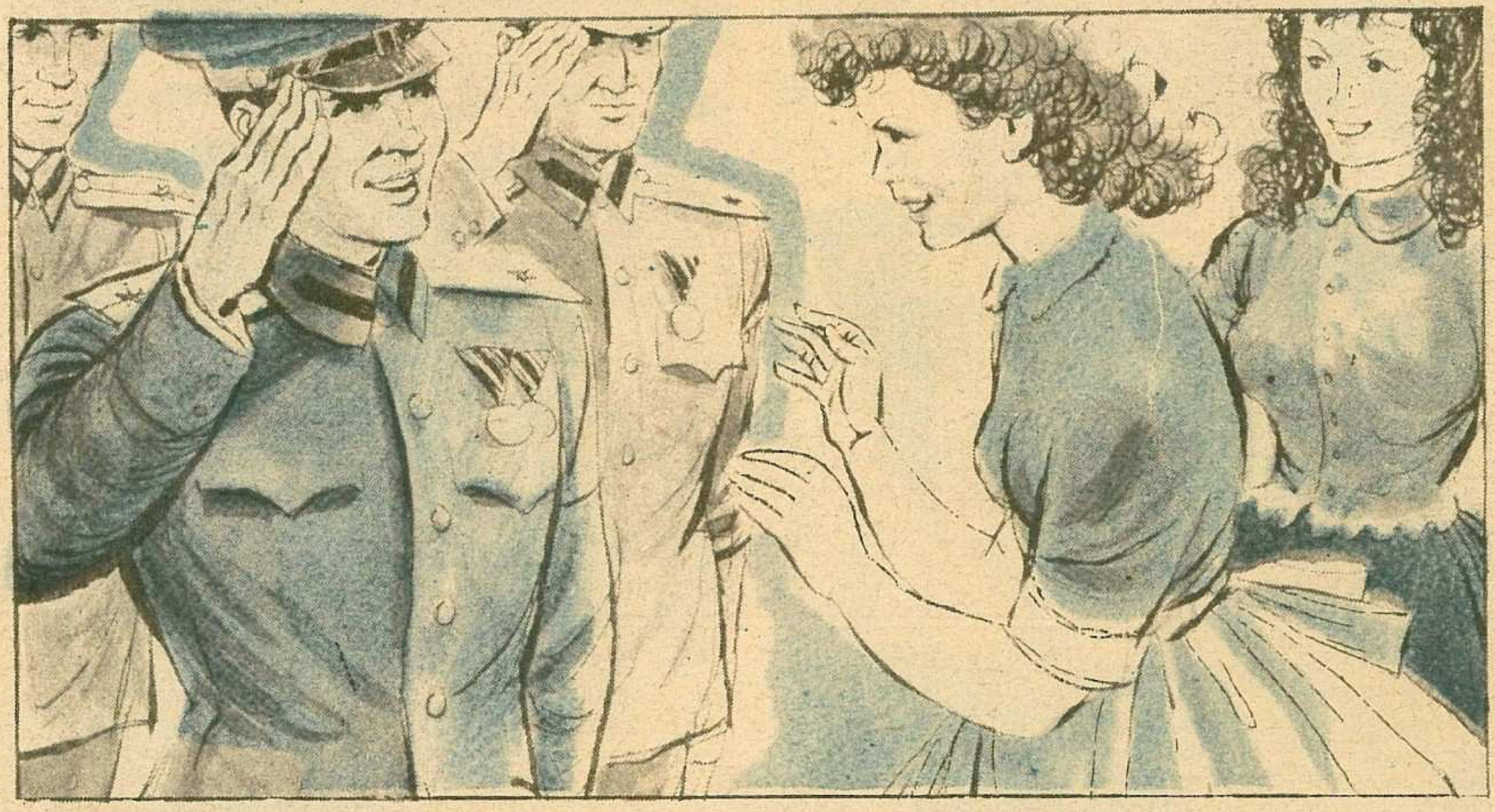

És egy szép kora nyári estén felgyulladt a villany Újfaluban. A nagy ünnepre eljöttek a tisztiiskolások is, akik megvédték a falut a veszedelemtől. Már nem is iskolások: valódi tisztek, hiszen éppen előző nap volt az avatás. Csillog, ragyog vállukon az aranycsillag. Épp oly biztató, meleg fénnyel, mint a falu felett a villanykörték.

© HÁMOS GYÖRGY 1956

Sz. 13. A kiadásért felel az Ifjúsági Könyvkiadó igazgatója Budapest 1956
Szerkeszti: Gelléri A. Fel. szerk.: Janikovszky Béláné. Képszerkesztő: Bedő I. Műszaki vezető: Gortvai T.
40 000 példány, 1 (A/5) ív, MNOSZ 5601—54. Budapesti Szikra Nyomda. F. v.: Lengyel Lajos igazgató